
WAARDE VAN CULTUUR

SAMENVATTING

TEKST 1: DE WAARDE VAN CULTUUR, EEN ONDERZOEK NAAR HET MEETBARE EN HET ONMEETBARE

Via het boekje wordt via voorbeelden getoond dat cultuur op verschillende manieren waarde kan geven aan de gemeenschap. Door cultuur te delen kan meer verbondenheid ontstaan; via onderzoek naar vroeger kan de hedendaagse cultuur duidelijker worden; via kunst kan een taboe doorbroken worden. Cultuur heeft drie gevolgen, ze socialiseert, kwalificeert en subjectiviseert. Cultuur socialiseert doordat ze betekenis geeft aan de interacties met elkaar. Van aan de geboorte worden we ondergedompeld in de cultuur van onze ouders. Deze geven mee betekenis aan ons verdere leven. Cultuur kwalificeert doordat ze regels inhoudt. Via cultuur wordt aangeleerd wat goed en fout is, wat kan en wat niet kan. Via cultuur worden waarden en normen aangeleerd die belangrijk zijn voor onze samenleving. Als laatste subjectiviseert cultuur omdat er altijd een andere kijk of invalshoek mogelijk is. Het leren kennen van andere culturen kan ook subjectiverend werken. Cultuur staat niet gelijk aan een creatieve industrie, het is veel omvattender dan creativiteit alleen. Als je enkel over kunst praat, zie je enkel het economische van de cultuur.

Cultuur en kunst hebben verschillende effecten. Het actief of passief deelnemen aan cultuur zou een positief effect hebben op het zelfreflecterend denken. Deelname aan cultuur bevordert ook het geluksgevoel. Cultuur heeft vier gevolgen op de economie: werkgelegenheid (direct en indirect), motor voor heropleving steden, maakt steden aantrekkelijker om te wonen, grotere creativiteit leidt tot betere economie. Cultuur zorgt ook voor sociale cohesie (=samenhang). Mensen die veel en divers aan cultuur participeren zouden een groter sociaal netwerk kunnen uitbouwen, wat leidt tot een groter welbevinden. Maar rond de effecten van cultuur en kunst op de samenleving zijn nog heel wat vragen.

Cultuur draagt bij in de verandering van de gemeenschap. Politiek speelt hier een rol in. Een cultuur is autonoom, ze wordt niet bepaald door economie of politiek. Maar ook al is cultuur autonoom en heeft iedereen zijn of haar eigen cultuur, er is altijd verbondenheid met elkaar.

VERWERKING

Eigenlijk ben ik van alle effecten overtuigd. Als je aan cultuurparticipatie doet, neem je deel aan de samenleving. Op die manier voel je, je deel van een grotere groep, wat natuurlijk een positief eindresultaat heeft op je welbevinden. Als je een groter welbevinden hebt, zal je jouw persoonlijke toestand (o.a. je gezondheid) beter en positiever inschatten. In dat opzicht kan ook nog eens aangetoond worden dat cultuur relateert. Ook van het cognitieve ben ik overtuigd. Naar gelijk welke cultuur je gaat gaan kijken, luisteren, participeren, ... je geeft 'voer' aan je hersenen. Je kunt niet aan cultuurparticipatie doen zonder actief bezig te zijn met je hoofd. Ook al gaat dat soms over banale dingen: wat zie ik hier, wat gebeurt er, vind ik het mooi... Ze kunnen een aanzet geven tot reflectie over de specifieke kunst en cultuur die je voor je hebt, of ook je doen stilstaan bij groter zaken: vind ik het juist wat hier gebeurt, wat wordt hier bedoeld, Door aan cultuurparticipatie te doen versterk je jouw cognitieve mogelijkheden en krijg je de mogelijkheid om voor jezelf een wereldbeeld én een zelfbeeld op te bouwen.

Het effect op de sociale cohesie is een waar ik op voorhand nog nooit bij heb stilgestaan. Maar als ik denk aan mijn eigen ervaringen kan ik mij hier wel in vinden. Hoe vaak ben ik dit jaar al niet naar het cultureel centrum gegaan voor een of andere voostellen/expo/... en kwam ik daar vrienden of kennissen tegen van wie ik niet wist dat zij hier ook naar zouden gaan. Cultuur bindt. Door gemeenschappelijke interesses, door gemeenschappelijke betekenissen, daar geloof ik zeer zeker in. Maar daarnaast kan ik ook geloven dat het deelnemen aan cultuur ervoor zorgt dat je een 'allrounders' gevormd persoon wordt. Je hebt over meer dingen stilgestaan, hebt voor jezelf eigen meningen gevormd. Dit zijn zaken die altijd in het dagelijks leven je als persoon sterker maken en je dus misschien wel sterker maken in het netwerken leggen.

Als laatste de economie. Daar kan je denk ik ook niet naast kijken. Als je aan kunst en cultuur wil deelnemen, moet je quasi altijd naar een instelling of organisatie gaan, moet je inkomgeld betalen, moet je een ticket aanschaffen. Cultuur doet geld vloeien. Ook al is het maar om uit de productiekosten te komen en niet met een winstoogmerk, er is geïnvesteerd in de economie. Denken we nog niet aan de middelen die je nodig hebt om ergens te raken (auto, bus, trein...) of het drinken van een drankje achterna, cultuur heeft een positieve invloed op de economie omdat ze simpelweg geld doet draaien. En bij deze opsomming denk ik nog niet aan bijvoorbeeld Brugge of Brussel met al hun authentieke oude gebouwen die jaarlijks zoveel mensen lokken! Volgens mij heeft cultuur een grote invloed op de economie dan ik zelf nu kan overzien.

Cultuur heeft een grote invloed op onze samenleving, en daar kan ik me helemaal in vinden.